2024/1739

24.6.2024.

PADOMES REGULA (ES) 2024/1739

(2024. gada 24. jūnijs),

ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 215. pantu,

ņemot vērā Padomes Lēmumu 2014/145/KĀDP (2014. gada 17. marts) par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība ([1]),

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos un Eiropas Komisijas kopējo priekšlikumu,

tā kā:

(1) Ar Padomes Regulu (ES) Nr. 269/2014 ([2]) tiek īstenoti Lēmumā 2014/145/KĀDP paredzētie ierobežojošie pasākumi.

(2) Padome 2024. gada 24. jūnijā pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2024/1738 ([3]), ar ko groza Lēmumu 2014/145/KĀDP. Lēmums (KĀDP) 2024/1738 ievieš atkāpi, ar kuru atļauj atbrīvot līdzekļus, kas tika iesaldēti sakarā ar to, ka to pārvedumā bija iesaistīta sarakstā iekļauta starpniekbanka, ar nosacījumu, ka pārvedums notiek starp divām sarakstā neiekļautām fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām un tiek veikta, izmantojot sarakstā neiekļautu kredītiestāžu kontus. Lēmums (KĀDP) 2024/1738 arī ievieš atkāpi, kas ļauj atbrīvot līdzekļus, kuri tika iesaldēti sakarā ar to, ka to pārvedumā bija iesaistīta sarakstā iekļauta emitētāja banka, ar nosacījumu, ka pārvedums notiek starp divām sarakstā neiekļautām fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām.

(3) Ir lietderīgi precizēt, ka uz tādu aizsardzību pret atbildību, ko piešķir Savienības ekonomikas dalībniekiem, ja tie nezināja un tiem nebija pamatota iemesla uzskatīt, ka ar to darbībām tiktu pārkāpti Savienības ierobežojošie pasākumi, nevar atsaukties gadījumos, kad Savienības ekonomikas dalībnieki nav veikuši pienācīgas rūpības pasākumus. Veicot šādus pienācīgas rūpības pasākumus, ir lietderīgi pienācīgi ņemt vērā publiski vai viegli pieejamu informāciju. Tādēļ, piemēram, Savienības ekonomikas dalībnieks nevar sekmīgi atsaukties uz šādu aizsardzību gadījumos, kad tam tiek pārmesta attiecīgo ierobežojošo pasākumu pārkāpšana, jo tas nav veicis vienkāršas pārbaudes vai inspekcijas, vai gadījumos, kad atbildība rodas uzņēmuma, kas minētajam ekonomikas dalībniekam pieder.

(4) Lai nodrošinātu saskaņotību ar Eiropas Savienības Tiesas interpretāciju Lietā C-72/11, būtu jāgroza noteikums, ar kuru aizliedz ierobežojošo pasākumu apiešanu, lai precizētu to, ka apziņas un gribas elementi ir izpildīti ne tikai tad, ja persona apzināti cenšas panākt ierobežojošo pasākumu apiešanas mērķi vai sekas, bet arī tad, ja persona, kas piedalās darbībās, kuru mērķis vai sekas ir ierobežojošo pasākumu apiešana, apzinās, ka šādai līdzdalībai var būt minētais mērķis vai sekas, un pieļauj šādu iespējamību.

(5) Ir lietderīgi ieviest noteikumu, uz kura pamata dalībvalstu valstspiederīgie un uzņēmumi var saņemt kompensāciju no Krievijas valstspiederīgajiem un vienībām, kas nodarījušas tiem zaudējumus. Tas ietver zaudējumus, kas tiem piederošiem vai kontrolētiem uzņēmumiem radīti saistībā ar līgumu vai darījumu, kura izpildi skāra pasākumi, kas noteikti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 269/2014, ar noteikumu, ka attiecīgajam dalībvalsts valstspiederīgajam vai uzņēmumam nav efektīvas piekļuves tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, piemēram, saskaņā ar attiecīgo divpusējo ieguldījumu līgumu. Šādu kompensāciju var pieprasīt dalībvalsts tiesās saskaņā ar attiecīgajiem Savienības noteikumiem un dalībvalsts tiesību aktiem attiecībā uz jurisdikciju un tiesvedību civillietās un komerclietās, tostarp tiem, kas attiecas uz iespējamu pagaidu noregulējuma tiesvedību.

([1]) OV L 78, 17.3.2014., 16. lpp.
([2]) Padomes Regula (ES) Nr. 269/2014 (2014. gada 17. marts) par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L 78, 17.3.2014., 6. lpp.).
([3]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2024/1738 (2024. gada 24. jūnijs), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L, 2024/1738, 24.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1738/oj).

(6) Lai palielinātu informētību par izpildes nodrošināšanas pasākumiem, ir lietderīgi, ka dalībvalstis ziņo par sodiem, kas uzlikti par ierobežojošo pasākumu pārkāpumiem.

(7) Gadījumos, kad fiziska vai juridiska persona brīvprātīgi, pilnībā un laikus izpauž ierobežojošo pasākumu pārkāpumu, valsts kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējamam, piemērojot sodus, attiecīgā gadījumā ņemt vērā minēto brīvprātīvo izpaušanu, saskaņā ar valsts administratīvajām tiesībām vai ar citiem attiecīgiem valsts tiesību aktiem vai noteikumiem. Ir piemērojami pasākumi, ko dalībvalstis veic, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1226 ([4]) un tajā ietvertās prasības attiecībā uz mīkstinošiem apstākļiem.

(8) Saskaņā ar Savienības kopējās ārpolitikas un drošības politikas mērķiem – saglabāt mieru, stiprināt starptautisko drošību un veicināt starptautisko sadarbību, demokrātiju un tiesiskumu –, un, konkrētāk, Lēmumā 2014/145/KĀDP noteiktajiem mērķiem, ir lietderīgi nodrošināt, ka uz Padomes, Komisijas un Savienības augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") rīcībā esošajiem dokumentiem attiecībā uz Regulā (ES) Nr. 269/2014 noteikto ierobežojošo pasākumu izpildi vai attiecībā uz minēto pasākumu pārkāpšanas vai apiešanas novēršanu attiecas dienesta noslēpums un aizsardzība, ko nodrošina Savienības iestādēm piemērojamie noteikumi, jo minētajos dokumentos ietvertā informācija varētu tikt izmantota, lai traucētu minēto pasākumu izpildi vai lai apdraudētu to efektivitāti, ņemot vērā to, ka personas un vienības varētu rīkoties tādā veidā, lai novērstu to īstenošanu. Minētā aizsardzība būtu jānodrošina arī Augstā pārstāvja un Komisijas kopīgajiem priekšlikumiem grozīt Regulu (ES) Nr. 269/2014 un jebkādiem saistītiem sagatavošanas dokumentiem, jo to izpaušana varētu ietekmēt Lēmumā 2014/145/KĀDP un minētajā regulā noteikto pasākumu efektivitāti un turpmāko priekšlikumu izstrādi un apspriešanu. Dažus pasākumus, kas ir iekļauti šādos kopīgos priekšlikumos un ko Padome dažādu iemeslu dēļ nevar pieņemt, Augstais pārstāvis un Komisija bieži vien iekļauj turpmākos priekšlikumos. Ir svarīgi, lai minētās iniciatīvas pilnvaras būtu pasargātas no jebkādas publisko vai privāto interešu ietekmes, kas ārpus rīkotās apspriešanās mēģina piespiest Savienības iestādes un Savienības dienestus ierosināt, pieņemt, grozīt kādu grozījumu vai vienoties par to. Minēto dokumentu izpaušana varētu padarīt iespējamos jaunos aktīvu iesaldēšanas pasākumus neefektīvus, jo to plānotā pieņemšana jau būtu atklāta. Tādējādi būtu jāpieņem, ka minēto dokumentu izpaušana kaitētu Savienības vai kādas dalībvalsts vai vairāku dalībvalstu drošībai vai to starptautisko attiecību uzturēšanai.

(9) Šie pasākumi ir Līguma par Eiropas Savienības darbību piemērošanas jomā, un tādēļ ir nepieciešamas Savienības līmeņa reglamentējošas darbības, jo īpaši lai nodrošinātu to, ka visās dalībvalstīs tos piemēro vienādi.

(10) Tādēļ Regula (ES) Nr. 269/2014 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 269/2014 groza šādi:

1) regulas 6.b pantā iekļauj šādus punktus:

"5.h Atkāpjoties no šīs regulas 2. panta un ar noteikumu, ka attiecīgie līdzekļi tika iesaldēti tāpēc, ka šīs regulas I pielikumā uzskaitīta juridiskā persona, vienība vai struktūra iesaistījās kā starpniekbanka minēto līdzekļu pārvedumā no Krievijas Federācijas uz Savienību, dalībvalsts kompetentās iestādes ar tādiem nosacījumiem, kādus tās uzskata par atbilstīgiem, var atļaut atbrīvot konkrētus iesaldētos līdzekļus, pēc tam, kad tās konstatējušas, ka šādu līdzekļu pārvedums:

a) notiek starp divām fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, kas nav uzskaitītas šīs regulas I pielikumā;

b) tiek veikts, izmantojot kontus kredītiestādēs, kas nav uzskaitītas šīs regulas I pielikumā; un

c) nepārkāpj šīs regulas 2. panta 2. punktu vai 9. pantu.

Šo punktu nepiemēro iesaldētiem līdzekļiem vai saimnieciskajiem resursiem, kuru turētāji ir centrālie vērtspapīru depozitāriji Regulas (ES) Nr. 909/2014 nozīmē.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1226 (2024. gada 24. aprīlis) par noziedzīgu nodarījumu un sodu noteikšanu attiecībā uz Savienības ierobežojošo pasākumu pārkāpumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2018/1673 (OV L, 2024/1226, 29.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj).

5.i Atkāpjoties no šīs regulas 2. panta un ar noteikumu, ka attiecīgais maksājums tika iesaldēts tāda pārveduma no Krievijas Federācijas uz Savienību dēļ, kas uzsākts ar šīs regulas I pielikumā uzskaitītas juridiska personas, vienības vai struktūras starpniecību vai no tās, dalībvalsts kompetentās iestādes ar tādiem nosacījumiem, kādus tās uzskata par atbilstīgiem, var atļaut atbrīvot minēto iesaldēto maksājumu, kad tās ir konstatējušas, ka minētā maksājuma pārvedums:

a) notiek starp divām fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, kas nav uzskaitītas šīs regulas I pielikumā; un

b) nepārkāpj šīs regulas 2. panta 2. punktu vai 9. pantu.

Šo punktu nepiemēro iesaldētiem līdzekļiem vai saimnieciskajiem resursiem, kuru turētāji ir centrālie vērtspapīru depozitāriji Regulas (ES) Nr. 909/2014 nozīmē.

Šā punkta pirmajā daļā minētā pārveduma saņēmēji ir tikai kādas dalībvalsts valstspiederīgie, tādas valsts valstspiederīgie, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas locekle, vai Šveices valstspiederīgie, vai fiziskas personas, kurām ir pagaidu vai pastāvīga uzturēšanās atļauja kādā dalībvalstī, valstī, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas locekle vai Šveicē.

Katram pieteikuma iesniedzējam var piešķirt vienu atļauju saskaņā ar šo punktu.

Attiecīgā dalībvalsts informē pārējās dalībvalstis un Komisiju par katru atļauju, kas piešķirta saskaņā ar šo punktu, vienas nedēļas laikā pēc atļaujas piešķiršanas.";

2) regulas 9. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Ir aizliegts apzināti un tīši piedalīties darbībās, kuru mērķis ir apiet šajā regulā noteiktos aizliegumus vai kuru sekas ir to apiešana, tostarp piedaloties šādās darbībās un necenšoties apzināti panākt minēto mērķi vai sekas, taču apzinoties to, ka līdzdalībai var būt minētais mērķis vai sekas, un pieļaujot šādu iespējamību.";

3) iekļauj šādu pantu:

"*11.a pants*

Ikvienai 17. panta c) vai d) punktā minētajai personai tiesvedībās dalībvalsts kompetentajās tiesās ir tiesības saņemt atlīdzību par jebkādiem zaudējumiem, tostarp tiesas izdevumus, kuri minētajai personai radušies tādu prasību rezultātā, ko tiesās trešās valstīs ir iesniegušas 11. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minētās personas, vienības un struktūras saistībā ar jebkādu līgumu vai darījumu, kura izpildi tieši vai netieši, pilnīgi vai daļēji ietekmē pasākumi, kas piemēroti saskaņā ar šo regulu, ar nosacījumu, ka konkrētajai personai nav efektīvas piekļuves tiesiskās aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar attiecīgo jurisdikciju.";

4) regulas 12. panta 1. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) par pārkāpumiem un izpildes problēmām, sodiem, kas piemēroti par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un valstu tiesu pasludinātajiem spriedumiem.";

5) regulas 15. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, tai skaitā – attiecīgā gadījumā – krimināLsodiem, kurus piemēro par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem, un tajos var ņemt vērā šīs regulas noteikumu pārkāpumu brīvprātīgu izpaušanu kā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem. Dalībvalstis arī paredz atbilstīgus pasākumus no šādiem pārkāpumiem gūtu ieņēmumu konfiskācijai.";

6) regulas 16.a pantu aizstāj ar šādu:

"*16.a pants*

1. Visu informāciju, kas Komisijai sniegta saskaņā ar šo regulu vai ko tā saņem saskaņā ar šo regulu, Komisija izmanto tikai tādiem nolūkiem, kādiem tā sniegta vai saņemta.

2. Uz visiem dokumentiem, kas ir Padomes, Komisijas vai Savienības augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") rīcībā ar mērķi nodrošināt šajā regulā izklāstīto pasākumu izpildi vai novērst minēto pasākumu pārkāpšanu vai apiešanu, attiecas dienesta noslēpums, un tos aizsargā noteikumi, kurus piemēro Savienības iestādēm. Minētā aizsardzība attiecas uz Augstā pārstāvja un Komisijas kopīgajiem priekšlikumiem grozīt šo regulu un uz jebkādiem ar tiem saistītiem sagatavošanas dokumentiem.

Tiek pieņemts, ka jebkādu pirmajā daļā minēto dokumentu vai priekšlikumu izpaušana kaitētu Savienības vai kādas dalībvalsts, vai vairāku dalībvalstu drošībai vai to starptautisko attiecību uzturēšanai."

2. pants

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Luksemburgā, 2024. gada 24. jūnijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

J. BORRELL FONTELLES